

Sygn. akt VI Ka 313/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Skowron (spr.)

Sędziowie SR del. do SO Grzegorz Stupnicki

SO Marek Klebanowicz

Protokolant Jolanta Kopeć

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Marii Dziedzic

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2014r.

sprawy **B. K. i J. T.**

oskarżonych z art. 288 § 1 kk i art. 160 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżycieli subsydiarnych

od wyroku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu

z dnia 24 marca 2014 r. sygn. akt II K 905/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonych B. K. i J. T. uznając apelację oskarżycieli subsydiarnych D. R. (1) i S. R. (1) za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od oskarżycieli subsydiarnych D. R. (1) i S. R. (1) na rzecz oskarżonych B. K. i J. T. solidarnie kwoty po 420 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym,

III. nie wymierza oskarżycielom subsydiarnym D. R. (1) i S. R. (1) opłaty za drugą instancję.

Sygn. akt VIKa 313/14

UZASADNIENIE

J. T. i B. K. oskarżeni zostali o to, że:

działając wspólnie i w porozumieniu jako pracownicy – kontrolerzy spółki (...) S.A. w J. w dniu 17 listopada 2011r. w (...) – (...), rejonu (...) dokonali zniszczenia mienia w postaci zerwania istniejącej instalacji elektrycznej w budynku mieszkalnym czym spowodowali straty w wysokości ok. 2000 zł na szkodę D. i S. R. (1)

tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k.

działając wspólnie i w porozumieniu w miejscu i czasie jak w pkt. I narazili D. oraz S. R. (1) i inne osoby na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu poprzez pozostawienie niezabezpieczonej instalacji elektrycznej po dokonaniu czynności kontrolnych i demontażu instalacji elektrycznej

tj. o czyn z art. 160 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu wyrokiem z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie o sygn. akty IIK 905/13:

uniewinnił J. T. i B. K. od popełnienia zarzucanych im przestępstw z art. 288 § 1 k.k. i art. 160 § 1 k.k.,

na podstawie art. 632 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. kosztami procesu obciążył oskarżycieli subsydiarnych S. R. (1) i D. R. (1) w częściach równych,

na podstawie art. 632 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. zasądził od S. R. (1) i D. R. (1) solidarnie na rzecz J. T. i B. K. kwoty po 648 złotych tytułem zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy.

Apelację od powyższego wyroku złożyli oskarżyciele subsydiarni S. R. (2) i D. R. (2), którzy wyrokowi zarzucili:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 3 kpk) polegający na:

uniewinnieniu oskarżonych od popełnienia zarzucanych im przestępstw w zakresie działania wspólnie i w porozumieniu tak, że w trakcie kontroli przeprowadzanej w nieruchomości należącej do pokrzywdzonych narazili oni pokrzywdzonych oraz inne osoby na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu poprzez pozostawienie niezabezpieczonej instalacji elektrycznej po dokonaniu czynności kontrolnych i demontażu instalacji elektrycznej wobec przyjęcia, iż po czynnościach kontrolnych w nieruchomości zostało odłączone zasilanie przez co niemożliwe było narażenie kogokolwiek na niebezpieczeństwo w sytuacji, gdy z materiału zebranego w sprawie tj. zeznań pokrzywdzonych oraz świadków M. D. (2), P. F. oraz A. J. wynika, iż oskarżeni ingerowali w wewnętrzną instalację elektryczną nie informując o tym pokrzywdzonych oraz pozostawili niezabezpieczone przewody elektryczne w miejscu widocznym dla pokrzywdzonych przez co wyczerpane zostały znamiona czynu określonego w art. 160 § 1 k.k.

ponadto:

obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 kpk), a to:

art. 4 kpk w zw. z art. 7 kpk poprzez uwzględnienie jedynie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonych J. T. i B. K., wyrażających się w budowaniu przekonania o braku winy oskarżonych w zakresie stawianych zarzutów w oparciu o dowód z ich wyjaśnień oraz świadka T. B., ocenianych jako spójne, logiczne i konsekwentne, a w konkluzji założenie a priori, że zeznania pokrzywdzonych nie zasługują na uwzględnienie, ponadto poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów polegającą na:

- dowolnym przyjęciu, że oskarżeni nie dopuścili się zarzucanych im czynów, ze względu na przyjęcie, iż ustalenie legalności przeprowadzonej kontroli i wynikającego z niej podejrzenia nielegalnego poboru prądu ekskulpują metody zastosowane przez oskarżonych w zakresie dokonanych zniszczeń w nieruchomości należącej do pokrzywdzonych,

- przyjęciu, że wyjaśnienia oskarżonych są spójne, logiczne i konsekwentne, podczas gdy szczegółowa, wnikliwa i porównawcza ocena zeznań w/w i zeznań pokrzywdzonych pod kątem opisu okoliczności potencjalnego motywu działania oskarżonych i istnienia wymiernych korzyści w postaci premii wypłacanej za wykrycie nielegalnego poboru prądu przez pracodawcę oskarżonych dawała podstawy do innej oceny zeznań prowadzącej do odmiennych wniosków, aniżeli tym przyjętych przez Sąd,

- przyjęciu, iż ustalenia wynikające z protokołu kontroli z dnia 17 listopada 2011 r. w zakresie zarzucanych oskarżonym czynów potwierdzają i wzmacniają walor dowodowy wyjaśnienia oskarżonych w zakresie nieudowodnienia stawianych im zarzutów, w sytuacji, gdy to oni byli autorami powyższego protokołu,

- przyjęciu, że to na pokrzywdzonych spoczywał obowiązek zabezpieczenia całości instalacji elektrycznej przed ponownym podłączeniem energii elektrycznej i fakt ingerencji w wewnętrzną instalację elektryczną oraz brak zawiadomienia pokrzywdzonych o miejscu tej ingerencji dokonanej przez oskarżonych tj. poprzez rozłączenie i pozostawienie kabli elektrycznych w miejscu niewidocznym nie pozwala na przyjęcie winy i sprawstwa oskarżonych w zakresie art. 160 § 1 kk.

2. art. 424 § 1 pkt 1 kpk w zw. z art. 410 kpk poprzez niezrozumiałe dla pokrzywdzonych uzasadnienie orzeczenia w częściach dotyczących argumentacji stanowiącej podstawę do uniewinnienia oskarżonych, w szczególności w częściach dotyczących odmowy dania przymiotu wiarygodności wyjaśnieniom pokrzywdzonych oraz świadkom M. D. (2), P. F. w zakresie podnoszonych w uzasadnieniu wyroku rozbieżności w zeznaniach świadków a wyjaśnionych w zeznaniach złożonych na rozprawie oraz w dowodach pośrednich tj. min. notatce służbowej z rozpytania P. F. (strona 100 akt).

Wskazując na powyższe zarzuty oskarżyciele subsydiarni wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżycieli subsydiarnych jest niezasadna i to w stopniu oczywistym.

Należy podkreślić, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku jest słuszny tylko wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, lecz musi prowadzić do wykazania jakich konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się Sąd I instancji w ocenie zebranego materiału dowodowego. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom Sądu I instancji odmiennego poglądu nie może zaś prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten Sąd błędu w ustaleniach faktycznych. (por. wyrok SN z dnia 20 lutego 1975r. w sprawie II KR 355/4, OSNPG 1975/9/84). Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może również sprowadzać się wyłącznie do odmiennej oceny materiału dowodowego. Jak wyżej zostało to podkreślone powinien polegać na wykazaniu, jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego. (por. wyrok SN z dnia 22 stycznia 1975 r., I KR 197/74, OSNKW 1975 r., z. 5, poz. 58). Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych może zaś być wywodzony z błędnej oceny materiału dowodowego, a nie odwrotnie. (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 21 maja 2009 r., sygn. akt II AKa 120/09, Prok. I Pr. – wkł. 2010/4/28; wyrok SA w Krakowie z dnia 19 maja 2009 r., sygn. akt II AKa 73/09, KZS 2009/9/52).

Wywiedziona apelacja nie wykazuje jakim kryteriom ocen nie odpowiada ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, jakich uchybień w zakresie wskazań wiedzy i doświadczenia dopuścił się sąd meriti ferując zaskarżone orzeczenie. Z treści wywiedzonego środka odwoławczego wynika, że skarżący nie zgadzają się z ustaleniami dotyczącymi braku możliwości przypisania oskarżonym popełnienia zarzucanego im czynu z art. 160§1 k.k. Tymczasem ustalenia te zdaniem sądu odwoławczego są ustaleniami prawidłowymi. Warto w tym miejscu tylko przypomnieć, że oskarżeni J. T. i B. K. po przeprowadzonej w budynku pokrzywdzonych kontroli opuścili go dopiero po odłączeniu budynku od sieci. Wbrew twierdzeniom skarżących, a co zauważył sąd I instancji żaden dowód przeprowadzony w sprawie nie wskazuje aby dokonywali oni jakichkolwiek ukrytych przeróbek w instalacji w budynku należącego do pokrzywdzonych co mogłoby w konsekwencji narazić na niebezpieczeństwo ich zdrowie w przypadku ponownego podłączenia budynku do sieci. Zeznania T. B. pracownika zakładu energetycznego, który dokonywał sporządzenia zaleceń technicznych, które musiały być wykonane przed ponownym przywróceniem dostaw energii wskazują jak trafnie zauważył sąd I instancji, iż nie widział on w tym budynku żadnych zniszczeń, uszkodzonych ścian, czy gruzu. Słusznie stwierdza sąd I instancji, że zeznania te korespondują z zeznaniami świadka J. J. , jak i wyjaśnieniami obydwu oskarżonych. W efekcie stwierdzić należy, że ustalenia odnośnie braku znamion występku z art. 160§1k.k. w zachowaniu się oskarżonych w trakcie przeprowadzonej w dniu 17 listopada 2011r. w domu należącem do pokrzywdzonych kontroli są prawidłowe.

Art. 7 k.p.k. (określający zasadę swobodnej oceny dowodów) stanowi, że organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego

Przekonanie sądu orzekającego o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną wskazanego przepisu tylko wtedy, gdy: a) jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.), i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.), b) stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), c) jest wyczerpujące i logicznie - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - umotywowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.). Pogląd taki, który Sąd Okręgowy w całości podziela, wyraził Sąd Najwyższy w nadal aktualnym wyroku z dnia 22 lutego 1996 r., sygn. akt II KRN 199/95 (OSN PiPr 1996/10/10; por. także - wyrok SN z dnia 16 grudnia 1974 r., sygn. akt Rw 618/74, OSNKW 1975/3-4/47; wyrok SN z dnia 9 listopada 1990 r. , sygn. akt WRN 149/90, OSNKW 1991/7-9/41).

Dokonana przez sąd meriti ocena dowodów jest zdaniem sądu odwoławczego oceną swobodną uwzględniającą kryteria wskazane w cytowanym wyżej przepisie. Wbrew twierdzeniom skarżących sąd rejonowy uwzględnił wszelkie okoliczności sprawy, a wyrazem tego jest pisemne uzasadnienie zapadłego rozstrzygnięcia. Wyżej już wskazano, iż sąd odwoławczy w pełni akceptuje ocenę wyjaśnień oskarżonych J. T. i B. K. oraz zeznania świadka T. B.. Nie ma w tym miejscu potrzeby przytaczać jej szczegółów ponownie, gdyż byłoby to zbędnym powtórzeniem argumentacji sądu meriti (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2013r. sygn. akt III KK 15/13, LEX nr 1331327) Na podkreślenie zasługuje, że sposób przeprowadzania przez oskarżonych kontroli inkryminowanego dnia, podobnie jak i ich zachowanie nie przesądzają wbrew twierdzeniom skarżących o tym, że zachowaniem swoim wyczerpali oni znamiona zarzucanych im subsydiarnym aktem oskarżenia czynów. Protokół z kontroli sporządzony w dniu zdarzenia i podpisany przez pokrzywdzoną D. R. (1) nie zawiera jakichkolwiek zapisów świadczących chociażby o nieprawidłowym zachowaniu się kontrolujących, nie mówiąc już nawet o naruszaniu przez nich norm prawa karnego. Przekonujące są również wywody sądu I instancji odnośnie odmówienia wiarygodności relacjom podawanym przez świadków M. D. (2) i P. F.. Na uwagę zasługuje również dostrzeżona przez sąd orzekający niekonsekwencja w zachowaniu pokrzywdzonych, którzy po rzekomym zdewastowaniu instalacji przez kontrolerów w ich domu nie zawiadomili policji, ani nie zabezpieczyli śladów świadczących o popełnieniu przez nich przestępstwa. Kwestia wypłacania premii dla swoich kontrolerów przez (...) S.A. za ujawnienie nielegalnego poboru energii nie ma zdaniem sądu odwoławczego żadnego wpływu na stawiane oskarżonym zarzuty. Oczywistym przecież jest, iż aby wykazywać nielegalny pobór energii nie jest konieczne ani dewastowanie istniejącej w budynku instalacji, ani tym bardziej narażanie zamieszkujących tam osób na niebezpieczeństwo utraty życia, czy zdrowia. Odnośnie zaś sporządzonego protokołu pokontrolnego stwierdzić należy, iż faktycznie został on sporządzony przez oskarżonego B. K. tym niemniej jednak umożliwił on wniesienie zastrzeżeń do protokołu przez D. R. (1) i wniosła on jedynie zastrzeżenia dotyczące kwestionowania nielegalnego poboru energii wskazując na sposób ogrzewania mieszkania.

Nie podziela sąd odwoławczy również zarzutu dotyczącego obrazu przepisu art.424§1 k.p.k. sporządzone przez sąd rejonowy uzasadnienie wbrew twierdzeniom skarżącego spełnia wymogi wskazanego przepisu i umożliwia sądowi II instancji kontrolę zaskarżonego orzeczenia i przesłedzenie toku rozumowania sądu I instancji i dojścia do ustaleń leżących u podstaw wydanego wyroku.

Wobec powyższego zaskarżony wyrok jako słuszny należało utrzymać w mocy.

Sąd zasądził od oskarżycieli subsydiarnych D. R. (1) i S. R. (1) na rzecz oskarżonych B. K. i J. T. kwoty po 420zł. tytułem udziału ustanowionego przez nich obrońcy w postępowaniu odwoławczym (art.632 pkt1 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. w zw. z art. 616§1 pkt2 k.p.k.)

Z uwagi na sytuację materialną oskarżycieli subsydiarnych sąd odwoławczy nie wymierzał im opłaty za drugą instancję (art.17 ust.1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych).